

RPG-distrikt Småland-Öland

Nätverket
**”KPR lyssnar
på oss!”**

Olika medier, bland annat Sveriges Radio, har uppmärksammat en studie som visar på behovet av utbildning för hemtjänstpersonal för att möta frågor om existentiella samtal i mötet med äldre.

Kommunikation viktigt i hemtjänsten

Personal inom hemtjänsten måste utbildas i hur man ska fånga upp och bemöta äldres oro över sin hälsa och existentiella frågor om livet och döden. Med hjälp inspelade möten i hemmet mellan äldre personer och undersköterskor eller vårdbiträden konstaterar forskningen att det är genom kommunikationen som de äldre kan uttrycka sina behov.

- De som arbetar med gamla behöver mer kunskap om kommunikation för att kunna hantera situationen. I oväntade sammanhang vänder samtalet från att handla om en vardaglig fråga till en inbjudan till ett djupare samtal, säger Anneli Sundler, forskare vid Borås högskola.

Landets fyra pensionärsorganisationer (PRO, SPF, SKPF och RPG) säger i en Eko-intervju att all hemtjänstpersonal måste utbildas för att under hembesöken kunna hantera hur man samtalar om oro, ensamhet och existentiella frågor om livet och döden. Särskilt nu med en åldrande befolkning som i allt högre utsträckning bor hemma med hemtjänst.

Samtliga pensionärsorganisationer anser att alldeles för många kommuner är för långsamma med att höja hemtjänstpersonalens kunskap om existentiella frågor.

- Närheten till döden är en del av omsorgens vardag. Vårdpersonalen behöver måna om den äldres kroppsliga behov likväl som hennes själsliga behov. Alla behöver vi få prata om meningen med livet och dela sina innersta tankar om döden med någon, säger äldrepedagogen Christel Rosenberg i en intervju i samband med en föreläsning om äldre och åldrandet.

- Att skapa utrymme för den äldre att våga sätta ord på sina känslor och sitt lidande är viktigt. Det existentiella samtalet med den äldre måste omfatta alla dimensioner av människan och utgå från hennes behov, tankar, känslor och livssituation, säger Christel Rosenberg.

Att möta äldres kroppsliga behov är inte nog. Omsorgen måste även se till den själsliga och den andliga dimensionen av människan. Att få berätta för någon som lyssnar, lindrar och ger den äldre hopp är viktigt.

- Andlighet är viktigt för människans välbefinnande, för att förstå de dimensioner av livet som är större än oss själva. Man behöver inte vara troende för att vara andlig.

Man måste skapa tillit och det sker genom ansikte mot ansikte. Man behöver ta sig tid och våga stanna kvar. Vara närvarande och lyhörd.

Underlaget till denna sammanställning bygger på olika artiklar, bland annat:

Existentiella frågor kommer bort i äldrevården, Annika Olsson, Arbetet

Kompetens i kommunikation viktigt i arbete med äldre, pressmeddelande från en forskningskonferens

Hemtjänstens personal brister i att bemöta äldres existentiella tankar, Sveriges Radio

Krav: Bättre utbildning för hemtjänsten, Sveriges Radio

Existentiell omsorg i vardagen, Äldrecentrum

Boktips:

Livsglädjen och det djupa allvaret, Om existentiell kris och välbefinnande, Peter Strang, Natur och Kultur

Tiden kommer till oss, Margareta Melin, Libris

Silver, Bodil Jönsson, Robert Nyberg, Brombergs

Du är mer än du anar, om konsten att bli vän med sin själ, Tommy Hellsten, Libris

Orden och tystnaden, en bok om tillit, Lars Björklund, Libris

Det som ger hoppet liv, fem förutsättningar, Lars Björklund, Libris

2016 07 25 Curt Karlsson